Beleidsplan voor de Diaconie van de PKN te Meppel.

1. Inleiding.
2. Visie.
3. Missie.
4. Beleidsplan 2013 – 2020.

1. INLEIDING

Diaconaal beleid is beleid van de lange adem omdat het voortvloeit uit onveranderbare Bijbelse waarden. Daarom kiezen wij ervoor dit beleidsplan vast te stellen voor de periode van 2013 tot 2020.

Diaconaal beleid is ook beleid dat inspeelt op acute nood en veranderende situaties binnen en buiten de eigen gemeente. Daarom vertalen wij de waarden uit dit beleidsplan naar doelen en activiteiten voor de korte termijn. Wij kiezen daarbij voor werkplannen met een looptijd van 2 jaar. Deze werkplannen hebben een dynamisch karakter en kunnen tijdens de looptijd worden bijgesteld op basis van actuele ontwikkelingen of gewijzigde inzichten.

De werkwijze van de diaconie is voor zover het de vaste taken betreft vastgelegd in protocollen en procedures. Dit bevordert de herkenbaarheid, de duidelijkheid en vooral de continuïteit. Het voorkomt dat individuele diakenen onevenredig zwaar belast worden. Het voorkomt ook dat kerntaken niet de aandacht krijgen die ze nodig hebben om goed uit de verf te komen.

Het fundament onder dit beleidsplan is de overtuiging dat diaconaat iets is van de hele gemeente en niet de exclusieve plicht van de diaconie. M.a.w. De kerkelijke gemeente is er niet voor zichzelf, maar is er met de bedoeling diaconaal te handelen in de eigen gemeente en in de samenleving. De diaconie is als het ware de 'componist van de gemeenschap' binnen de diaconale gemeente. Kernbegrippen die de basis vormen voor de inzet van alle diakenen zijn:

- Gemeenschap zichtbaar maken.
- Liefde van Christus zichtbaar maken.
- Dienen.
- Gastvrijheid stimuleren.
- Offervaardigheid stimuleren.
- Barmhartigheid bevorderen.
- Gemeente opwekken tot dienstbetoon.
- Uitdelen.
- Gaven inzamelen en beheren.
- Met woord en daad de gemeenschapszin binnen de (kerkelijke) gemeente bevorderen.

2. VISIE OP DIACONAAT

Onze visie is het bereiken van een samenleving waarin wordt omgezien naar elkaar, waarin met respect wordt omgegaan met onze leefwereld en waarin rijkdom eerlijk is verdeeld.

Vanuit deze visie staan wij voor barmhartigheid en gerechtigheid dichtbij en wereldwijd.

Deze visie is mede gebaseerd op de PKN Kerkorde waarin staat:
De gemeente is geroepen tot de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid door
- het betrachten van onderling dienstbetoon,
- het verlenen van bijstand, verzorging en bescherming aan wie dat nodig hebben,
- het deelnemen in arbeid ten behoeve van het algemeen maatschappelijk welzijn,
- het signaleren van knelsituaties in de samenleving en
- het bevorderen van de zorg voor het behoud van de schepping.

Deze roeping betreft zowel de diaconale opdracht in de gemeente en haar omgeving als de diaconale opdracht elders in de wereld. (ordonantie 8 artikel 3, versie januari 2013)

3.MISSIE

Onze missie is het naar vermogen werken aan- en realiseren van diaconale doelen dichtbij en wereldwijd:

- Het bevorderen van de diaconale bewustwording van de gemeente.
- Het verlenen van bijstand, verzorging en bescherming aan wie dat nodig hebben.
- Het verrichten van arbeid voor het algemeen maatschappelijk welzijn.
- Het signaleren en ter sprake brengen van knelpunten in kerk en samenleving.
- Het bevorderen van de zorg voor het behoud van de schepping.

Met name het bevorderen van de diaconale bewustwording kan uitmonden in een actieve, betrokken gemeente die het diaconaal bezig zijn ervaart als bindende factor. ‘Geen woorden maar daden’ .

4.BELEIDSPLAN 2013 – 2020

Dit beleidsplan bouwt voort op het beleidsplan 2008 – 2012, waarin de volgende ambities waren opgenomen:

> Meer inspiratie, openheid en profilering en meer professionaliteit, samenwerking en zorg voor elkaar.

Deze ambities vormen de leidraad voor het realiseren van de bij de missie geformuleerde doelen en hebben nog niets aan actualiteit of urgentie ingeboet. Een evaluatie van de destijds voorgenomen activiteiten laat zien dat er nog veel werk aan de winkel is om een aantal van de eerder genoemde doelen te realiseren. Daarbij moet geconstateerd worden dat door allerlei omstandigheden tijdens de vorige beleidsperiode initiatieven, ondanks grote inzet, niet tot resultaat hebben geleid (Stichting voor Fondsenwerving) of anderszins onvoldoende draagvlak binnen de kerkelijke gemeente hebben ervaren. (ZWO commissie)

De inzet voor dit beleidsplan is daarom allereerst het herijken van (nog) niet gerealiseerde doelen en het formuleren van nieuwe, op de actualiteit gerichte doelen. Daarnaast is de start van een nieuwe beleidsperiode een uitgelezen moment om bestaande activiteiten en participaties tegen het licht te houden en om de meerwaarde van procedures en protocollen te evalueren. Het resultaat hiervan vindt zijn weerslag in dit plan.

OVERZICHT BESTAANDE ACTIVITEITEN EN PARTICIPATIES.

Kernactiviteiten:

- Organiseren van de inzameling tijdens de eredienst.
- Beheer en de besteding van gelden.
- Leiding geven aan- en organiseren van de maaltijdviering/Heilig Avondmaal.
- Informeren over- en stimuleren van inzamelingsacties voor geselecteerde goede doelen.
- Verstrekken van individuele (financiële) ondersteuning aan hulpvragers binnen de gemeente Meppel.
- Diaconale inbreng in wijkkerkenraden en Algemene Kerkenraad.
- Vorm en inhoud geven aan jeugddiaconaat.
- Vorm en inhoud geven aan de werkgroep ZWO. (Zending Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking)

Participaties:

- Stichting Kleine Noden Hulp. (deelname aan bestuursoverleg)
- Werkgroep Arme kant van Meppel. (afvaardiging)
- Vakantieweek De Vaart. (afvaardiging)

Met name de kernactiviteiten vloeien voort uit de traditionele rol en positie van de diaconie binnen de protestantse kerken.

De (bestuurs)participaties zijn het gevolg van bewuste keuzes in het verleden. De diaconie kiest ervoor deze participaties ook in de komende beleidsperiode te handhaven. Dit gezien de onverminderde urgentie en de directe verbondenheid met de diaconale missie.

ORGANISATIESTRUCTUUR VAN DE DIACONIE.

Het dagelijks bestuur van de diaconie bestaat uit de voorzitter, de vice voorzitter, de secretaris en twee leden.

Aan de plenaire vergadering wordt deelgenomen door de leden van beide diaconale teams, te weten het team 'Stad en landen' en het team 'Het Erfdeel'.

Bijzondere diaconale taken zijn zoveel mogelijk toebedeeld aan de beschikbare diakenen op basis van mogelijkheden en interesses. Speciale aandachtsgebieden hierbij zijn: financiën, secretariaat, ZWO, PR en communicatie, steunaanvragen, jeugddiaconaat, kerstattenties, paasgroet, diaconale vakantieweek en Kleine Noden.

Leden van de diaconie participeren in beide wijkkerkenraden en in de Algemene Kerkenraad.

WITTE VLEKKEN.

Als we het overzicht van bestaande activiteiten en participaties vergelijken met de elementen uit de visie en de missie, dan ontstaat het beeld dat de diaconie op dit moment vooral bezig is materiële (lees concrete) doelstellingen te realiseren. Minder aandacht is er voor:

- Het signaleren en ter sprake brengen van knelpunten in kerk en samenleving.
- Het bevorderen van de zorg voor het behoud van de schepping.

Voor de komende jaren stellen wij daarom als doel de discussie over deze elementen van onze missie te voeren en waar mogelijk en noodzakelijk te vertalen naar concrete initiatieven en/of doelen.

Elementen voor de nadere oriëntatie:

- Individualisering / eenzaamheid.
- Afname solidariteit, afname sociale controle.
- Arbeidsdeelname / werkloosheid.
- Stress.
- Vergrijzing / ontgroening van onze gemeente.
- Meer vrije tijd.

- Kwetsbare mensen en kwetsbare groepen, waaronder éénpersoonshuishoudens en éénoudergezinnen.
- Meer aandacht van onze kerken voor de nood in de samenleving.
- Gevolgen van bezuinigingen binnen sociale wet- en regelgeving, onder meer als gevolg van overheidsbeleid dat gekenmerkt wordt door decentralisatie en het terugleggen van de verantwoordelijkheid voor het eigen welzijn bij de individuele burger.
- Meer mogelijkheden om samen te werken en initiatieven af te stemmen.

CONTINUÏTEIT VAN DE DIACONALE INZET.

Ook de continuïteit van het diaconale werk is in toenemende mate een factor om gericht aandacht aan te besteden. Het lijkt steeds moeilijker te worden om voldoende leden van de kerkelijke gemeente te werven voor het ambt van diaken. Wellicht is hier het bekende gezegde 'onbekend maakt onbemind' van toepassing. Feit is dat de diaconie meer dan tot voor kort 'op zoek' moet naar versterking van de eigen gelederen. Een plan van aanpak hiervoor zal worden ontwikkeld als onderdeel van het jaarplan 2013-2014.

Continuïteit van het diaconale werk staat of valt ook met de betrokkenheid van de kerkelijke gemeente op de diaconale doelstelling en de deelname aan bepaalde diaconale activiteiten. Het beleid voor de komende jaren is er op gericht bij elke bestaande of nieuwe activiteit na te gaan of- en zo ja hoe en in welke mate gemeenteleden kunnen worden betrokken bij de opzet en de uitvoering. De beoogde samenstelling van de ZWO commissie is een voorbeeld van hoe dit in de praktijk vorm kan krijgen.

ZENDING WERELDDIACONAAT EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING.

De ZWO commissie, bestaande uit diakenen en geïnteresseerde gemeenteleden geeft vorm en inhoud aan de diaconale opdracht buiten de grenzen van de eigen gemeente. Zij doet dit door het organiseren van inzamelings- en bewustwordingsprojecten. Beleidsmatig wordt gekozen voor langer lopende projecten. Deze keuze vloeit voort uit de behoefte om een intensieve relatie aan te gaan met zorgvuldig gekozen projecten om op die manier de kerkelijke gemeente daar maximaal bij te kunnen betrekken en over te kunnen informeren.

De ZWO commissie ontwikkelt en realiseert plannen voor diaconale zondagen en voor alternatieve (inzamelings)acties.

FINANCIEEL BELEID.

Het financiële beleid van onze diaconie is gebaseerd op zorgvuldige procedures, professioneel beheer en de bescherming van de privacy van gevers

De financiële commissie adviseert gevraagd en ongevraagd de plenaire vergadering over alle onderwerpen die rechtstreeks of indirect verband houden met het verwerven, het beheer en/of de besteding van de diaconale middelen.

Voor de werkwijze bij het beantwoorden van individuele hulpvragen is een gedetailleerde richtlijn beschikbaar.

De diaconie werkt aan de hand van een jaarbegroting en een jaarrekening. Aan de hand van deze documenten wordt tevens verantwoording afgelegd bij de Algemene Kerkenraad voor het gevoerde beleid en de behaalde resultaten. Genoemde stukken gaan ter informatie naar de wijkkerkenraden.

JEUGDDIACONAAT.

'... omdat we jongeren willen uitdagen om de ander werkelijk te zien!'

Onze diaconie wil kinderen, tieners en jongeren uitdagen de ander te dienen, om een ander mens werkelijk te zien en beschikbaar te zijn. De kerk heeft als opdracht jonge mensen te leren wat God bedoelt met barmhartigheid en gerechtigheid doen.

Jeugddiaconaat is vooral ‘doen’. Jongeren betrekken bij concrete activiteiten en daarbij de nadruk leggen op

- inleven in de ander
- bewust worden van eigen houding
- concrete hulp bieden
- doorgeven en doorgaan.

Inleven in de ander
Concrete projecten confronteren jongeren met mensen in andere culturen, met andere leeftijden, andere leefomstandigheden, een andere geloofsbeleving en met andere vragen. Het leert jongeren om verder te kijken dan hun eigen leefwereld en over grenzen heen te kijken. Het nodigt jongeren uit om zich werkelijk in te leven in die ander.

Bewust worden van eigen houding
De levenssituatie van die ander is een spiegel voor ons eigen leven. Projecten dagen uit om kritisch naar onszelf te kijken en bewust te worden van onze eigen houding. Daarbij willen we vooral kijken wat de

Bijbel ons in deze zaken te zeggen heeft. Begrippen als naastenliefde, gerechtigheid en barmhartigheid krijgen op die manier een gezicht.

Concrete hulp bieden
In een project wordt onze concrete hulp gevraagd. Vaak gaat het daarbij om het principe van het delen van onze overvloed met anderen door voor hen in actie te komen. Op deze manier geven we onze diaconale betrokkenheid concreet gestalte.

Doorgeven en doorgaan
Tenslotte nodigen concrete projecten jongeren én ouderen uit om door te geven wat ze ontdekt hebben. Het is de taak van het jeugddiaconaat om voortdurend te werken aan- en te communiceren over kleine acties waarin jongeren blijven oefenen in het helpen van anderen. Ze leren dan in eigen omgeving beschikbaar te zijn. Zo wordt diaconaat voor hen een levensstijl.

Voor het realiseren van deze doelen onderhouden de jeugddiakenen een netwerk van contacten met en binnen scholen. Speerpunt van beleid voor de komende jaren is het uitbreiden van deze contacten binnen de basisscholen in Meppel.

AANDACHT VOOR OUDEREN.

De diaconie ziet het als haar taak om speciaal aan de ouderen in de kerkelijke gemeente aandacht te schenken. Zij doet dit door voor ouderen een kerstattentie en een paasbloemengroet te verzorgen. Bijzonder is hierbij de inbreng van de jeugd vanuit het jeugddiaconaat.

PUBLIC RELATIONS.

Diaconaat werkt door mensen voor mensen.

Voor mensen werken vereist zorgvuldigheid, geheimhouding en respect voor privacy.

Door mensen werken vraagt om openheid, betrokkenheid en enthousiasme, informatieverstrekking en publiciteit.

Onze diaconie is op zoek naar de juiste balans. Het PR beleid is daarom gericht op het zoeken van de mogelijkheden en middelen om de diaconale doelstellingen te promoten zonder afbreuk te doen aan de privacy van de doelgroep.

In de komende periode zullen de PR doelen vooral gerealiseerd worden via het verder structureren en uitbreiden van de informatieverstrekking via de bestaande informatiedragers zoals Gaandeweg en de beide websites, maar ook door middel van promotie tijdens de eredienst.

Aandacht is er voor de relatieve onbekendheid van de diaconale werkwijze binnen de eigen kerkelijke gemeente. De diaconie probeert hier verandering in te brengen door actief te participeren in overlegmomenten van pastorale ouderlingen en contactpersonen in de buurten en de wijken.

BELEIDSPLAN DIACONIE PGM 2013-2020 DOELEN EN VOORWAARDEN		
Wat is ons doel	Hoe realiseren we dat	Wat is daarvoor nodig
In de zondagse vieringen	-meer diaconale invulling geven aan de vieringen, vooral bij een diaconale collecte, door meedenken, materiaal aanleveren en aan de viering zelf meewerken. -Uitleg geven over speciale diaconale collectes. -Bij de maaltijdviering ook deelname door een diaken aan het tafelgebed. -Vroegtijdig overleg over de invulling van de 40 dagentijd en hierin een diaconale rol spelen. -Actief meedoen door kinderen aan diaconale taken en activiteiten stimuleren.	-Diaconale diensten tijdig plannen en opnemen in het preekrooster, met beurtelings aandacht voor binnenlands- en werelddiaconaat. -Maximaal gebruik van voorpubliciteit bij diaconale collectes. -Uitleg bij collectedoelen zo mogelijk combineren met beelden. Uitlegmomenten afstemmen met predikanten en werkgroep eredienst. -Modelteksten voor toelichting collectedoelen tijdig beschikbaar. -Vroegtijdig afstemmen met predikant, vooralsnog op initiatief van de predikant. -Planning en bewaking van de diaconale agenda veel prioriteit geven.

		-Kinderen een rol geven in de diaconale diensten. -Onderzoeken hoe kinderen, anders dan als deelnemer, kunnen worden betrokken bij de viering van de Maaltijd / Heilig Avondmaal en dit verankeren in het protocol/de werkwijze.
Naar 'buiten'	De omgeving meer van ons laten horen en zien en de diaconie een gezicht geven door: -Apart publiciteitsplan of PR plan opstellen en hier uitvoering aan geven. -Invulling geven aan diaconie onderdeel van PGM sites. (wie zijn we en wat doen we) -Meer en beter informatie verstrekken over collectedoelen en laten zien wat er met de opbrengst is of wordt gedaan. -Vaste rubriek in kerkbladen en dus maandelijks kopij aanleveren over o.a. uitleg over doelen van bijzondere collectes en algemene informatie over de diaconie,	-Werkgroep PR instellen en faciliteren. -Waar mogelijk gebruik maken van externe kennis en kunde. (stageplaats HBO?) -Continuïteit huidige werkwijze waarborgen en protocolleren. -Opnemen als onderdeel van het PR plan. Met name informatie toespitsen op terugkoppeling van opbrengst- en bestedingsresultaten. (wat is/wordt er met het geld gedaan) -Overleg en afstemming met de redactie van Gaandeweg. -Discipline in het nakomen van verplichtingen en tijdig

	waaronder het diaconaal aandeel in Kerk in Actie. - ZWO (meer) body geven door bijvoorbeeld 'Meppeler' projecten voor langere tijd te steunen en hieraan publiciteit te geven.	plannen van activiteiten. -Betrokkenheid van de hele kerkelijke gemeente stimuleren door tijdige informatie en herkenbare, laagdrempelige activiteiten.
Financiële positie/beleid	-Zorgvuldig afwegen welke doelen/acties wel of niet worden gesteund of uitgevoerd door de diaconie. -Minder doelcollectes benoemen, zodat er meer algemene diaconale collectes overblijven in het jaarrooster. -Jaarrekening en begroting vroegtijdig laten uitbrengen. -Ontwikkelen van een beleid m.b.t. het beleggen van gelden die bij de Diaconie in beheer zijn.	-Heroriëntatie op bestaande activiteiten d.m.v. een jaarlijkse evaluatie. -Meer inhoudelijke discussie en besluitvorming over doelen en activiteiten vooraf. (minder ad hoc) - Collectebeleid en collecterooster aanpassen, met name om te kunnen inspelen op actuele nood en suggesties van gemeenteleden. -Begroting vaststellen in oktober. Jaarrekening in april. -Beleggingsstatuut ontwikkelen en vaststellen.
Kennis van diakenen over diaconale onderwerpen verbeteren.	-Nieuwe diakenen de mogelijkheid bieden voor het volgen van een beginnerscursus.	-Protocol introductie nieuwe diakenen ontwikkelen, invoeren en bewaken.

	-Nieuwe diakenen inwerken door middel van een mentor. -Naar behoefte bezoeken van regionale en landelijke bijeenkomsten gericht op specifieke diaconale onderwerpen.	-Introductieavond in september organiseren waar 'ervaren' diakenen hun kennis delen met nieuwe collegae. -Werkwijze en taken mentor zijn onderdeel van eerder genoemd protocol. -Vroegtijdig agenderen en afspraken vastleggen m.b.t. follow-up.
De twee wijken Buurt- en wijkteams Werkgroep jeugd	- Alle diakenen zijn inzetbaar in alle 3 kerken. Uitwisseling tussen bestaande roosters vindt alleen plaats in noodgevallen. - Kennismaken met de leden van de buurt- en wijkteams zodat we elkaar kunnen vinden als dat nodig is. - Meer doen met het jeugddiaconaat, evt. met ondersteuning van jeugdwerker, en samenwerken met jeugdouderlingen, jeugdgroepen en scholen.	-Protocol ontwikkelen, vooralsnog op basis van bereidheid individuele diakenen. - Contacten tussen wijkdiaken en wijkouderling formaliseren. Taken diakenen in wijken en buurten opnemen in taakomschrijving. (geldt voor team Erfdeel) -Periodiek uitleg geven binnen Groot Pastoraal Team. (geldt voor team Stad en Landen) -Minder ad-hoc en meer structurele contacten aangaan en onderhouden. Zo mogelijk activiteiten

	- Kinderen betrekken bij onderdelen in de viering zoals bij collecteren en maaltijdviering.	voor een langere termijn plannen en vastleggen. -Samenwerking ZWO en jeugddiaconaat ontwikkelen. -Kindernevendiensten en oudere jeugd aanspreken en betrekken bij diaconale activiteiten. -Mogelijkheden uitwerken en bespreken binnen de wijkkerkenraden. Doel en taken helder omschrijven.
Voor gemeenteleden en niet kerkelijk meelevenden	-Organiseren en stimuleren van onderling hulpbetoon. (Noaberhulp) -Makkelijk beschikbaar en bereikbaar zijn voor mensen die van diaconale hulp en steun afhankelijk zijn.	-Mogelijkheden onderzoeken voor opleiding en inzet schuldhulpmaatjes. -Specifieke diaconale inbreng in wijk- en buurtteams. -Voorbeeldgedrag (NL doet) -Bekendheid geven aan diaconale mogelijkheden en werkwijze bij verwijzers en hulpverleners. -Werkwijze standaardiseren.

Bezetting van de diaconale teams in de twee wijken.	-Werving van nieuwe diakenen als onderdeel van een meerjarenplan voor de continuïteit van het diaconale werk	-Plan van aanpak ontwikkelen voor benadering kandidaat diakenen.
Betrokkenheid gemeenteleden bij diaconale activiteiten	-Stimuleren betrokkenheid en deelname aan diaconale activiteiten door leden van de PGM.	-Bij alle bestaande en nieuwe activiteiten nagaan of en zo ja hoe de betrokkenheid van gemeenteleden kan worden ingepast in de opzet en de uitvoering van de plannen
Inventariseren knelpunten in kerk en samenleving	-Discussie over aard en mate van ontwikkelingen en problemen in kerk en samenleving en waar mogelijk een vertaling naar concreet beleid of concrete doelen / activiteiten.	-Aanpassing jaarplannen aan uitkomst discussie. -Resultaten inbrengen in overleg met andere kerkelijke organen. -Mogelijkheden benutten voor het organiseren en inhoud geven aan een gemeenteavond.
Zorg voor het behoud van de schepping	-Ontwikkelen van een diaconale visie op taken en verantwoordelijkheden van de kerkelijke gemeente ten aanzien van duurzaamheid en milieu.	-Thematische discussiebijeenkomsten binnen de diaconie en tussen diaconie en andere (kerkelijke) groepen. -Concrete en realiseerbare plannen opnemen in de jaarplanning.